

АППУ

**ВГО «АСОЦІАЦІЯ ПЛАТНИКІВ
ПОДАТКІВ УКРАЇНИ»**

***«ОСОБЛИВОСТІ ТА СПЕЦИФІКА
ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНО-
ПЕРЕВІРОЧНОЇ РОБОТИ
ПОДАТКОВИМИ ОРГАНАМИ ПІД
ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В 2024
РОЦІ ТА ІНШІ АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ З ОПОДАТКУВАННЯ***

ВГО «Асоціація платників податків України»

ЗМІСТ

ПИТАННЯ ЗА ТЕМОЮ ВЕБІНАРУ	4
Перенесення термінів перевірки	4
Умови та порядок допуску посадових осіб податкових органів до проведення документальних виїзних та фактичних перевірок	8
Як повідомити про порушення організації контрольно-перевірочних заходів територіальними органами ДПС	11
ІНШІ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ З ОПОДАТКУВАННЯ	12
ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ/ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК/ПОДАТОК НА НЕРУХОМЕ МАЙНО:	12
До уваги платників плати за землю, екологічного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки!	12
Особливості визначення податкових зобов'язань із земельного податку для земельних ділянок, що не належать до сільськогосподарських угідь	17
Значення КОЕФІЦІЄНТА ІНДЕКСАЦІЇ нормативної грошової оцінки земель за 2023 рік становить 1,051, який необхідно застосовувати для обчислення ЄДИНОГО ПОДАТКУ ЧЕТВЕРТОЇ ГРУПИ під час складання податкової звітності на 2024 рік	17
З якої дати підприємства, установи і організації, які здійснюють управління багатоквартирними будинками (ОСББ, ЖБК тощо) або яким передано на баланс багатоквартирні будинки (права власності на будівлі немає), повинні сплачувати земельний податок, якщо правовстановлюючі документи на земельну ділянку не оформлені?	18
ТАБЛИЦЯ ДАНИХ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ	21
Платник податку має право подати ТАБЛИЦЮ ДАНИХ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ за встановленою формою	21
Чи надсилається платнику рішення про автоматичне врахування таблиці даних платника податку?	24
Навіть якщо комісія центрального рівня відмовила у задоволенні скарги, платник податків може повторно подати ТАБЛИЦЮ ДАНИХ на розгляд комісії регіонального рівня з поясненням та детальним описом господарської діяльності з посиланням на податкову та іншу звітність	27
Чи застосовуються штрафні санкції за не реєстрацію ПН/ПК, реєстрацію яких було зупинено, якщо платником податку не подані копії документів та письмові пояснення, необхідні для прийняття контролюючим органом рішення про їх реєстрацію, у зв'язку з АНУЛЮВАННЯМ РЕЄСТРАЦІЇ платником ПДВ у разі якщо строки для подання копій документів та письмових пояснень до контролюючого органу (365 днів) не закінчились?	29

Чи застосовується до платників податків відповідальність за порушення граничних термінів реєстрації ПН/РК в ЄРПН у зв'язку з технічними проблемами на сервері ДПС?.....	31
До яких ПН/РК, зареєстрованих в ЄРПН з порушенням граничного терміну реєстрації, застосовуються штрафні санкції у розмірах, визначених Законом України від 12 січня 2023 року № 2876-IX?	34
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	36
Юрособа із застосуванням податкових різниць вирішила по заяві працівника надати МАТДОПОМОГУ на його лікування. Кошти перераховуються напряму медзакладу. Чи виникають податкові різниці? ...	36
За яким ідентифікатором форми подається Податкова декларація з податку на прибуток підприємств за 2023 рік (у т. ч. уточнююча після 01.01.2024)?.....	36
Про методи амортизації основних засобів/нематеріальних активів	37
Щодо збитків банків з урахуванням норм Закону України № 3474	41
ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	43
Уточнення показників додатків 3 та 4 до уточнюючого розрахунку податкових зобов'язань з податку на додану вартість у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок	43
На яку дату визначається сума податкового боргу для зарахування від'ємного значення у його зменшення в податковій звітності з ПДВ?	46

ПИТАННЯ ЗА ТЕМОЮ ВЕБІНАРУ

Перенесення термінів перевірки

Відповідно до [п. 44.5 ст. 44 ПКУ](#) у разі втрати, пошкодження або дострокового знищення документів, зазначених в [пп. 44.1 і 44.3 ст. 44 ПКУ](#), платник податків зобов'язаний у п'ятиденний строк з дня такої події письмово повідомити (із наданням оформлених відповідно до законодавства документів, підтверджуючих настання події, що призвела до такої втрати, пошкодження або дострокового знищення документів) контролюючий орган за місцем обліку в порядку, встановленому ПКУ для подання податкової звітності, та контролюючий орган, яким було здійснено митне оформлення відповідної митної декларації, надано авторизацію відповідно до Митного кодексу України або дозвіл на застосування спеціальних (у тому числі транзитних) спрощень.

Платник податків зобов'язаний відновити втрачені документи протягом 90 календарних днів з дня, що настає за днем надходження повідомлення до контролюючого органу. У разі надання платником податків у порядку та строки, визначені абзацом першим [п. 44.5 ст. 44 ПКУ](#), повідомлення та неможливості проведення перевірки платника податків у зв'язку з втратою, пошкодженням або достроковим знищенням платником податків документів строки проведення таких перевірок (крім перевірок, визначених [ст. 200 ПКУ](#)) переносяться до дати відновлення та надання документів до перевірки в межах визначених цим підпунктом строків, але на строк не більше ніж 120 днів.

Пунктом [85.9 ст. 85 ПКУ](#) встановлено, що у разі коли до початку або під час проведення перевірки оригінали первинних документів, облікових та інших реєстрів, фінансової та статистичної звітності, інших документів з питань обчислення і сплати податків та зборів, а також виконання вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, були вилучені правоохоронними

та іншими органами, зазначені органи зобов'язані надати для проведення перевірки контролюючому органу копії зазначених документів або забезпечити доступ до перевірки таких документів.

Такі копії, засвідчені печаткою та підписами посадових (службових) осіб правоохоронних та інших органів, якими було здійснено вилучення оригіналів документів, або яким було забезпечено доступ до перевірки вилучених документів, повинні бути надані протягом трьох робочих днів з дня отримання письмового запиту контролюючого органу.

У разі якщо документи, зазначені в абзаці першому [п. 85.9 ст. 85 ПКУ](#), було вилучено правоохоронними та іншими органами, терміни проведення такої перевірки, у тому числі розпочатої, переносяться до дати отримання вказаних копій документів або забезпечення доступу до них.

Згідно з п.п 1.2.6 п. 1.2 розд. I Методичних рекомендацій щодо порядку взаємодії між підрозділами органів державної податкової служби при організації, проведенні та реалізації матеріалів перевірок платників податків, затверджених [наказом Державної податкової служби України від 04.09.2020 № 470](#) зі змінами та доповненнями (далі – Методичні рекомендації № 470), за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) територіального органу ДПС, який здійснює (очолює) перевірку, терміни проведення документальної планової або позапланової перевірки платника податків можуть бути перенесені у випадках та на строк, які визначені [п. 44.5 ст. 44 ПКУ](#) (крім перевірок, визначених [ст. 200 ПКУ](#)) та [п. 85.9 ст. 85 ПКУ](#). Про перенесення термінів проведення перевірки видається відповідний наказ із зазначенням строку та обставин, що спричинили таке перенесення, копія якого вручається платнику податків (посадовим особам платника податків або його законним (уповноваженим) представникам) під підпис або надсилається у порядку, передбаченому [ст. 42 ПКУ](#).

Такий наказ видається на підставі складеного посадовими особами територіального органу ДПС акта про неможливість проведення перевірки довільної форми, у якому зафіксовано документально підтверджені факти, що призвели до неможливості проведення перевірки у терміни, вказані у направленні та наказі.

Абзацом другим [п.п 1.2.7 п. 1.2 розд. I Методичних рекомендацій № 470](#) встановлено, що у разі якщо після видання територіальним органом ДПС наказу про проведення перевірки платника податків виникли або виявлені обставини, які остаточно унеможливають її проведення (наприклад, у зв'язку із припиненням діяльності платника податків, впливом визначених законодавством термінів давності для проведення перевірки тощо) на підставі цього наказу, керівником структурного підрозділу, що повинен здійснювати (очолювати) таку перевірку, готується доповідна (службова) записка на ім'я керівника (заступника керівника, уповноваженої особи) органу ДПС, який видавав цей наказ, з наведенням обставин, що унеможливають його реалізацію та проведення перевірки. У цьому випадку на підставі зазначеної доповідної записки видається відповідний наказ про скасування наказу на проведення перевірки як такого, що нереалізований.

У разі коли при організації документальної планової та позапланової виїзної або фактичної перевірки встановлено неможливість її проведення (у тому числі у зв'язку з відсутністю платника податків (посадових осіб платника податків або його законних (уповноважених) представників) за податковою адресою та/або адресою об'єктів оподаткування) посадовими (службовими) особами територіального органу ДПС/апарату ДПС, невідкладно складається у двох примірниках у довільній формі та підписується акт про неможливість проведення перевірки, що засвідчує цей факт ([абзац перший п.п 1.4.5 п. 1.4 розд. I Методичних рекомендацій № 470](#)).

При отриманні органом ДПС від відповідного органу інформації щодо встановлення місцезнаходження платника податків, структурним підрозділом, який здійснює (очолює) перевірку (ініціатором запиту), вживаються заходи з організації та проведення

перевірки платника податків, у разі отримання відповіді про невстановлення місця знаходження платника податків за його місцезнаходженням – вживаються заходи щодо встановлення місця знаходження платника податків до настання обставин, які унеможливають проведення відповідної перевірки (наприклад, у зв'язку з припиненням діяльності платника податків, впливом визначених законодавством термінів давності для проведення перевірки тощо) ([абзац дванадцятий п.п 1.4.5 п. 1.4 розд. I Методичних рекомендацій № 470](#)).

Отже, терміни проведення документальної планової або позапланової перевірки переносяться у зв'язку з втратою, пошкодженням, достроковим знищенням документів або вилученням документів правоохоронними та іншими органами, відсутністю платника податків за своїм місцезнаходженням. Інших випадків перенесення термінів проведення документальних планових або позапланових перевірок не передбачено.

Водночас за умови наявності поважних причин, як мобілізація до лав Збройних сил України, хвороба, тощо, фізична особа – підприємець має право надіслати листа до органу ДПС з проханням перенесення строку документальної перевірки, виклавши причини неможливості її проведення.

Джерело: [https://lv.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/726811.html#:~:text=1.4%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B4,%D0%86%20%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%20%E2%84%96%20470\),%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D1%96%D0%B2%20%D0%B7%D0%B0%20%D1%81%D0%B2%D0%BE%D1%97%D0%BC%20%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BC](https://lv.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/726811.html#:~:text=1.4%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B4,%D0%86%20%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%20%E2%84%96%20470),%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D1%96%D0%B2%20%D0%B7%D0%B0%20%D1%81%D0%B2%D0%BE%D1%97%D0%BC%20%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BC)

Умови та порядок допуску посадових осіб податкових органів до проведення документальних виїзних та фактичних перевірок

Відповідно до абзаців першого-четвертого [пункту 81.1 статті 81 Податкового кодексу](#) посадові особи контролюючого органу мають право приступити до проведення документальної виїзної перевірки, фактичної перевірки за наявності підстав для їх проведення, визначених ПКУ, та за умови пред'явлення або надіслання у випадках, визначених ПКУ, таких документів:

- направлення на проведення такої перевірки, в якому зазначаються дата видачі, найменування контролюючого органу, реквізити наказу про проведення відповідної перевірки, найменування та реквізити суб'єкта (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи – платника податку, який перевіряється) або об'єкта, перевірка якого проводиться, мета, вид (документальна планова/позапланова або фактична), підстави, дата початку та тривалість перевірки, посада та прізвище посадової (службової) особи, яка проводитиме перевірку. Направлення на перевірку у такому випадку є дійсним за наявності підпису керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, що скріплений печаткою контролюючого органу;
- копії наказу про проведення перевірки, в якому зазначаються дата видачі, найменування контролюючого органу, найменування та реквізити суб'єкта (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи – платника податку, який перевіряється) та у разі проведення перевірки в іншому місці – адреса об'єкта, перевірка якого проводиться, мета, вид (документальна планова/позапланова або фактична перевірка), підстави для проведення перевірки, визначені ПКУ, дата початку і тривалість перевірки, період діяльності, який буде перевірятися. Наказ про проведення перевірки є дійсним за наявності підпису керівника (його

заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу та скріплення печаткою контролюючого органу;

- службового посвідчення осіб (належним чином оформленого відповідним контролюючим органом документа, що засвідчує посадову (службову) особу), які зазначені в направленні на проведення перевірки.

Непред'явлення або ненадіслання у випадках, визначених ПКУ, платнику податків (його посадовим (службовим) особам або його уповноваженому представнику, або особам, які фактично проводять розрахункові операції) цих документів або пред'явлення зазначених документів, що оформлені з порушенням вимог, встановлених [пунктом 81.1 статті 81 ПКУ](#), є підставою для недопущення посадових (службових) осіб контролюючого органу до проведення документальної виїзної або фактичної перевірки (абзац п'ятий пункту [81.1 статті 81 ПКУ](#)).

Відмова платника податків та/або посадових (службових) осіб платника податків (його представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) від допуску до перевірки на інших підставах, ніж визначені в абзаці [п'ятому пункту 81.1 статті 81 ПКУ](#), не дозволяється (абзац шостий пункту [81.1 статті 81 ПКУ](#)).

При пред'явленні направлення платнику податків та/або посадовим (службовим) особам платника податків (його представникам або особам, які фактично проводять розрахункові операції) такі особи розписуються у направленні із зазначенням свого прізвища, імені, по батькові, посади, дати і часу ознайомлення ([абзац сьомий пункту 81.1 статті 81 ПКУ](#)).

У разі відмови платника податків та/або посадових (службових) осіб платника податків (його представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) розписатися у направленні на перевірку посадовими (службовими) особами контролюючого органу складається акт, який засвідчує факт відмови. У такому випадку акт про

відмову від підпису у направленні на перевірку є підставою для початку проведення такої перевірки (абзац [восьмий пункту 81.1 статті 81 ПКУ](#)).

Згідно з пунктом [81.2 статті 81 ПКУ](#) у разі відмови платника податків та/або посадових (службових) осіб платника податків (його представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) у допуску посадових (службових) осіб контролюючого органу до проведення перевірки посадовими (службовими) особами контролюючого органу за місцем проведення перевірки, невідкладно складається та реєструється в контролюючому органі не пізніше наступного робочого дня у двох примірниках акт, що засвідчує факт відмови, із зазначенням заявлених причин відмови, один примірник якого вручається під підпис, відразу після його складання, платнику податків та/або уповноваженій особі платника податків.

Посадова (службова) особа платника податків (його представник або особа, яка фактично проводить розрахункові операції) має право надати свої письмові пояснення до складеного контролюючим органом акта.

У разі відмови платника податків та/або його посадових (службових) осіб (представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) підписати акт, що засвідчує факт відмови у допуску до проведення перевірки, та/або у разі відмови отримати примірник цього акта чи надати письмові пояснення до нього, посадовими (службовими) особами контролюючого органу складається акт, що засвідчує такий факт, та реєструється в контролюючому органі не пізніше наступного робочого дня.

У разі якщо при організації документальної планової та позапланової виїзної або фактичної перевірки встановлено неможливість її проведення, посадовими (службовими) особами контролюючого органу невідкладно складається та підписується акт про неможливість проведення перевірки, який не пізніше наступного робочого дня реєструється в контролюючому органі. До такого акта додаються матеріали, що

підтверджують факти, наведені в такому акті. Зазначений акт та матеріали надсилаються контролюючим органом платнику податку в порядку, визначеному статтею 42 ПКУ.

[Пунктом 81.3 статті 81 ПКУ](#) встановлено, що під час проведення перевірок посадові (службові) особи органів державної служби повинні діяти у межах повноважень, визначених ПКУ.

Керівники і відповідні посадові особи юридичних осіб та фізичні особи – платники податків під час перевірки, що проводиться контролюючими органами, зобов'язані виконувати вимоги контролюючих органів щодо усунення виявлених порушень законів про оподаткування і підписати акт (довідку) про проведення перевірки та мають право надати заперечення на цей акт (довідку).

При проведенні перевірок посадові (службові) особи контролюючого органу не мають права вимагати у платника податків отримувати витяг із відповідного реєстру про взяття такого платника податків на облік відповідно до вимог ПКУ.

Джерело: <https://zp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/669496.html>

Як повідомити про порушення організації контрольно-перевірочних заходів територіальними органами ДПС

Державна податкова служба України нагадує про можливість для платників податків повідомити у будь-який час доби, 24/7 та в будь-якому місці про ймовірні безпідставні контрольно-перевірочні заходи територіальними органами ДПС під час проведення податкових перевірок за допомогою чат-бота «**SKARGA KPR DPS**».

Наголошуємо, що при заповненні даних необхідно чітко та правильно заповнити такі поля:

- назва Головного управління ДПС, яким проводиться перевірка;
- код ЄДРПОУ платника податків, щодо якого здійснюються контрольно-перевірочні заходи;
- адреса ГО, за якою проводяться контрольно-перевірочні заходи;
- тип перевірки;
- інформаційні дані щодо наказу на проведення перевірки;
- прізвище, ім'я та по батькові працівників територіального органу ДПС, які беруть участь у проведенні перевірки;
- інформаційні дані щодо матеріалів перевірки;
- суть порушення, на думку заявника, щодо організації контрольно-перевірочних заходів;
- контактні дані заявника.

Інформація про ймовірні порушення організації контрольно-перевірочних заходів територіальними органами ДПС невідкладно отримує відповідну реакцію податкових органів шляхом дослідження зазначених питань у скарзі.

Джерело: <https://rv.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/729051.html>

ІНШІ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ З ОПОДАТКУВАННЯ

ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ/ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК/ПОДАТОК НА НЕРУХОМЕ МАЙНО:

**До уваги платників плати за землю, екологічного податку,
податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки!**

ДПС України надано роз'яснення стосовно права на звільнення від оподаткування, передбаченого [підпунктами 69.14, 69.16, 69.22 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України](#), на території можливих бойових дій.

Особливості справляння плати за землю, екологічного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Податки), у період дії воєнного стану в Україні передбачені [підпунктами 69.14, 69.15, 69.22 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України](#) (далі – Кодекс), з урахуванням змін, внесених [Законом України від 11 квітня 2023 року № 3050-IX](#) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» (далі – Закон № 3050).

Вказані норми Кодексу визначають умовою ненарахування та несплати Податків розміщення об'єктів оподаткування виключно на територіях активних бойових дій або тимчасово окупованих російською федерацією.

При цьому для цілей оподаткування (ненарахування та несплати Податків) дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією (далі – Перелік територій), який визначається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Порядок формування Переліку територій визначений [постановою Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2022 року № 1364](#) (далі – постанова № 1364), яка разом з цим не визначає безпосередньо Перелік територій.

Враховуючи зазначене, у розумінні [Закону № 3050](#) постанова № 1364 може вважатися такою, що встановила порядок формування Переліку територій для цілей оподаткування.

У зв'язку з цим Перелік територій, затверджений [наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309](#),

zareєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.12.2022 за № 1668/39004 (далі – наказ № 309), може застосовуватися при визначенні особливостей справляння податків і зборів на відповідних територіях, визначених Кодексом (активних бойових дій або тимчасово окупованих російською федерацією).

Період ненарахування та несплати Податків у 2022 році визначається Кодексом безпосередньо – за період з 1 січня 2022 року до 31 грудня 2022 року в частині об'єктів оподаткування, що знаходяться у власності/користуванні фізичних осіб; за період з 1 березня 2022 року до 31 грудня 2022 року в частині об'єктів оподаткування, що знаходяться у власності/користуванні юридичних осіб. Таким чином, норми Кодексу не пов'язані з визначеними у [наказі № 309](#) датами початку та/або завершення бойових дій або тимчасової окупації.

Починаючи з 1 січня 2023 року Кодексом запроваджений особливий порядок справляння Податків залежно від дат початку/завершення активних бойових дій або тимчасової окупації, а саме: за період з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому було завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території.

Згідно з абзацом шістнадцятим п. 1 [постанови № 1364](#) території, для яких не визначена дата завершення бойових дій (дата припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації російською федерацією, вважаються такими, на яких ведуться бойові дії, або тимчасово окупованими російською федерацією.

Водночас згідно з абзацом третім [п. 1 постанови № 1364](#) до територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, включаються території можливих бойових дій, території активних бойових дій та території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси.

Разом з цим зазначаємо, що окрім визначених Кодексом видів територій, на які поширюється особливий порядок справляння Податків (території активних бойових дій або тимчасово окуповані російською федерацією), наказом № 309 затверджені інші види територій: у розділі I затверджені території можливих бойових дій (частина перша) та території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси (частина третя).

Що стосується території можливих бойових дій, то згідно з [п. 1 постанови № 1364](#) до територій можливих бойових дій можуть бути віднесені території, які відповідають одному з таких критеріїв:

межують з територіями активних бойових дій або з тимчасово окупованими російською федерацією територіями;

межують з державним кордоном держави-агресора.

Отже, територія можливих бойових дій не може ототожнюватися або прирівнюватися до територій активних бойових дій або тимчасово окупованих російською федерацією територій незалежно від того, чи визначена для таких територій дата припинення можливості бойових дій.

У контексті Кодексу, якщо на дату надання податкової звітності з Податків по певній території, включеній згідно з [наказом № 309](#) до переліку активних бойових дій або до тимчасово окупованих територій, відсутня дата завершення активних бойових дій або тимчасової окупації, вважається, що на таких територіях продовжуються активні бойові дії або тимчасова окупація, тому норми [підпунктів 69.14, 69.15, 69.22 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу](#) застосовуються до об'єктів оподаткування, що розташовані на зазначених територіях, по дату подання податкової звітності включно.

Внесення змін до [наказу № 309](#) та визначення для певної території, включеної згідно з [наказом № 309](#) до переліку активних бойових дій або до тимчасово окупованих територій, дати завершення активних бойових дій або тимчасової окупації є підставою для подання уточнюючої податкової звітності з Податків.

Враховуючи зазначене, Кодекс передбачає особливий порядок справляння Податків за об'єкти оподаткування, розташовані виключно на території активних бойових дій та на тимчасово окупованій російською федерацією території України, особливий порядок справляння Податків не поширюється на інші території, перелік яких затверджений [наказом № 309](#), у т. ч. на території, «прирівняні» до територій, на яких ведуться бойові дії, або до тимчасово окупованих російською федерацією територій України.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються Кодексом. Якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положення Кодексу, для врегулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення Кодексу ([п. 1.1 ст. 1, п. 5.2 ст. 5 Кодексу](#)).

Оскільки Кодексом особливий порядок справляння Податків у період дії воєнного стану в Україні визначений виключно для об'єктів оподаткування, розташованих на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України, затверджених наказом № 309, то на території можливих бойових дій, у т. ч. по яких не визначена дата припинення можливості бойових дій, не можуть поширюватися норми [підпунктів 69.14, 69.15, 69.22 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу](#).

Джерело: <https://cvp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/750140.html>

Особливості визначення податкових зобов'язань із земельного податку для земельних ділянок, що не належать до сільськогосподарських угідь

Для земельних ділянок, що не належать до сільськогосподарських угідь (наприклад, землі промисловості, зв'язку, транспорту), нормативна грошова оцінка яких не виконана, але в якості бази оподаткування застосовується вартісний еквівалент нормативної грошової оцінки ріллі по області, податкові зобов'язання із земельного податку обчислюються із застосуванням коефіцієнту індексації, визначеного відповідно до законодавства для таких земель.

Таке правило необхідно застосовувати і в наступних податкових періодах у разі, якщо й в подальшому будуть встановлюватись відмінні коефіцієнти індексації нормативної грошової оцінки для земель сільськогосподарських угідь та інших земель.

Джерело: <https://dp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/752005.html>

Значення КОЕФІЦІЄНТА ІНДЕКСАЦІЇ нормативної грошової оцінки земель за 2023 рік становить 1,051, який необхідно застосовувати для обчислення ЄДИНОГО ПОДАТКУ ЧЕТВЕРТОЇ ГРУПИ під час складання податкової звітності на 2024 рік

На відміну від звітних податкових періодів за 2022 та 2023 роки у 2024 році коефіцієнт індексації застосовується до всіх категорій земель. Витяги про нормативну грошову оцінку, які були сформовані Держземкадастром в період з 01 січня до 15 січня 2024 року і не містять коефіцієнту індексації за 2023 рік, тому значення нормативної грошової оцінки земель, зазначене в таких витягах, потребує перерахунку із застосуванням коефіцієнта за 2023 рік. Тобто визначене значення у таких витягах необхідно помножити на коефіцієнт 1,051.

Отже:

для с/г угідь (рілля, сіножаті, пасовища та багаторічні насадження) коефіцієнт індексації НГО за 2023 рік - 1,051 (у 2022 році коефіцієнт становив - 1,0), відповідно за 2023 рік НГО виросла на 5,1 % і сума єдиного податку нарахована на 2024 рік буде більшою;

для земель водного фонду коефіцієнт індексації НГО за 2023 рік також становить - 1,051 (у 2022 році коефіцієнт становив -1,15). Середня оцінка ріллі по області теж підлягає індексації на коефіцієнт 1,051. Середня оцінка ріллі по області застосовується для визначення ЄП 4 групи по тих земельних ділянках по яких немає своєї НГО. Мінімальне податкове зобов'язання при цьому обчислюється за 2023 рік по НГО земельних ділянок, яка була станом на 2023 рік, тобто по попередніх витягах. Тому для розрахунку МПЗ за 2023 рік, яке буде подаватись у складі податкової декларації на 2024 рік, застосовуватиметься коефіцієнт індексації НГО - 1,0.

Джерело: <https://lv.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/750662.html>

З якої дати підприємства, установи і організації, які здійснюють управління багатоквартирними будинками (ОСББ, ЖБК тощо) або яким передано на баланс багатоквартирні будинки (права власності на будівлі немає), повинні сплачувати земельний податок, якщо правовстановлюючі документи на земельну ділянку не оформлені?

Відповідно до частини першої [ст. 42 Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III](#) зі змінами та доповненнями (далі – ЗКУ) земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкові території, державної або комунальної власності, надаються в постійне користування підприємствам, установам і організаціям, які здійснюють управління цими будинками.

Земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкова територія, що перебувають у спільній сумісній власності власників квартир та нежитлових приміщень у будинку, передаються безоплатно у власність або в постійне користування співвласникам багатоквартирного будинку в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України ([частина друга ст. 42 ЗКУ](#)).

Згідно з [підпунктом 14.1.72 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України](#) від 02 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ) земельний податок – обов’язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів.

Платниками земельного податку є: власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) ([п.п. 269.1.1.1 п.п. 269.1.1 п. 269.1 ст. 269 ПКУ](#)); землекористувачі, яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності на правах постійного користування ([п.п. 269.1.1.2 п.п. 269.1.1 п. 269.1 ст. 269 ПКУ](#)).

Об’єктами оподаткування земельним податком, зокрема є: земельні ділянки, які перебувають у власності ([п.п. 270.1.1.1 п.п. 270.1.1 п. 270.1 ст. 270 ПКУ](#));

земельні ділянки державної та комунальної власності, які перебувають у володінні на праві постійного користування ([п.п. 270.1.1.3 п.п. 270.1.1 п. 270.1 ст. 270 ПКУ](#)).

Пунктом 286.1 ст. 286 ПКУ встановлено, що підставою для нарахування земельного податку, зокрема є:

- а) дані державного земельного кадастру;
- б) дані Державного реєстру речових прав на нерухоме майно;

в) дані державних актів, якими посвідчено право власності або право постійного користування земельною ділянкою (державні акти на землю);
е) дані Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначеного у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Власники землі та землекористувачі сплачують плату за землю з дня виникнення права власності або права користування земельною ділянкою ([абзац перший п. 287.1 ст. 287 ПКУ](#)).

Право власності на земельну ділянку, а також право постійного користування земельної ділянки виникають з моменту державної реєстрації цих прав ([ст. 125 ЗКУ](#)).

Особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку, правові, організаційні та економічні відносини, пов'язані з реалізацією прав та виконанням обов'язків співвласників багатоквартирного будинку щодо його утримання та управління визначені [Законом України від 14 травня 2015 року № 417-VIII](#) «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» зі змінами та доповненнями (далі – Закон № 417).

Співвласник багатоквартирного будинку – це власник квартири або нежитлового приміщення у багатоквартирному будинку ([п. 5 частини першої ст. 1 Закону № 417](#)).

Власниками квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку можуть бути фізичні та юридичні особи, територіальні громади, держава ([частина перша ст. 4 Закону № 417](#)).

Частиною другою [ст. 382 Цивільного кодексу України](#) від 16 січня 2003 року № 435-IV зі змінами та доповненнями (далі – ЦКУ) встановлено, що усі власники квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку є співвласниками на праві

спільної сумісної власності спільного майна багатоквартирного будинку. Спільним майном багатоквартирного будинку є, зокрема, права на земельну ділянку, на якій розташований багатоквартирний будинок, та його прибудинкова територія, у разі державної реєстрації таких прав.

Отже, обов'язок зі сплати земельного податку у підприємств, установ і організацій, які здійснюють управління багатоквартирними будинками (ОСББ, ЖБК тощо) або яким передано на баланс багатоквартирні будинки (права власності на будівлі немає), за земельні ділянки під таким нерухомим майном, виникає з дати державної реєстрації права власності або постійного користування такою земельною ділянкою (державного акту на землю).

Юридичним особам, які не оформили відповідно до законодавства права на землю, необхідно звернутися до органів місцевого самоврядування для оформлення та реєстрації відповідних прав.

Слід зазначити, що використання земельної ділянки без оформлення відповідного права є порушенням земельного законодавства.

Джерело: <https://evp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/751018.html>

ТАБЛИЦЯ ДАНИХ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ **Платник податку має право подати ТАБЛИЦЮ ДАНИХ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ за встановленою формою**

Відповідно до [постанови Кабінету Міністрів України від 02 червня 2023 року №574](#) "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. №1165".

Платник податку має право подати до ДПС таблицю даних платника податку за встановленою формою (додаток 5).

У таблиці даних платника податку зазначаються:

-види економічної діяльності відповідно до КВЕД;

-коди товарів згідно з УКТЗЕД, що постачаються та/або придбаваються (отримуються) платником податку, ввозяться на митну територію України;

-коди послуг згідно з Державним класифікатором, що постачаються та/або придбаваються (отримуються) платником податку, ввозяться на митну територію України.

Таблиця даних платника податку подається з поясненням, в якому зазначається вид діяльності, з посиланням на податкову та іншу звітність платника податку.

Таблиця даних платника податку з поясненнями розглядається комісією регіонального рівня протягом п'яти робочих днів після її отримання.

Комісія регіонального рівня приймає рішення про врахування або неврахування таблиці даних платника податку, яке надсилається платнику податку в електронний кабінет засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог Кодексу, Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги" (додаток 6).

У разі прийняття комісією регіонального рівня рішення про врахування таблиці даних платника податку відповідно [до пункту 16 цього Порядку](#) або прийняття комісією центрального рівня рішення про задоволення скарги та скасування рішення комісії регіонального рівня про неврахування таблиці даних платника податку на додану вартість, податкові накладні / розрахунки коригування, реєстрація яких зупинена

відповідно до пункту 1 додатка 3 до дня, що передує даті прийняття рішення про врахування таблиці даних платника податку або рішення про неврахування таблиці даних платника податку, якщо щодо такого рішення комісією центрального рівня задоволено скаргу та скасовано рішення комісії регіонального рівня про неврахування таблиці даних платника податку, підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі на п'ятий робочий день, що настає за днем прийняття такого рішення, якщо одночасно виконуються такі умови:

- відсутнє рішення контролюючого органу про неврахування такої таблиці даних платника відповідно до [пункту 19 цього Порядку](#);

- у податкових накладних / розрахунках коригування зазначені операції з кодами товарів згідно з УКТЗЕД / кодами послуг згідно з Державним класифікатором / умовним кодом такого товару, що відображені у такій таблиці даних платника податку, та операції, які на початок операційного дня, протягом якого здійснюється така автоматична реєстрація в Реєстрі, не відповідають критеріям ризиковості здійснення операцій згідно з додатком 3, та стосовно платника податку відсутнє діюче рішення про відповідність платника податку критеріям ризиковості платника податку;

- такі податкові накладні / розрахунки коригування складені та подані для реєстрації в Реєстрі не раніше календарного місяця, що передує місяцю, у якому комісією регіонального рівня прийняте рішення про врахування таблиці даних платника податку або рішення про неврахування таблиці даних платника податку, якщо щодо такого рішення комісією центрального рівня задоволено скаргу та скасовано рішення комісії регіонального рівня про неврахування таблиці даних платника податку;

- щодо таких податкових накладних / розрахунків коригування платника податку комісією регіонального рівня не прийнято рішення про реєстрацію / відмову в реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних відповідно до Порядку прийняття рішень про реєстрацію / відмову

в реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженого [наказом Мінфіну від 12 грудня 2019 р. N 520](#);

- у день такої автоматичної реєстрації в Реєстрі наявна сума податку, на яку платник податку має право зареєструвати такі податкові накладні та/або розрахунки коригування в Реєстрі, обчислена відповідно до [пункту 200 1.3 або 200 1.9 статті 200 1 Кодексу](#).

У рішенні про неврахування таблиці даних платника податку в обов'язковому порядку зазначається причина такого неврахування.

У разі прийняття рішення про неврахування таблиці даних платника у відповідних полях рішення зазначається детальна інформація, що стала підставою для неврахування таблиці даних платника податку, а саме: тип операції (придбання/постачання), період здійснення господарської операції, код згідно з УКТЗЕД / ДКПП / умовним кодом товару, податковий номер платника податку, задіяного в ризиковій операції, дата включення платника податку, задіяного в ризиковій операції, до переліку платників, які відповідають критеріям ризиковості платника податку.

Джерело: <https://ck.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/751645.html>

Чи надсилається платнику рішення про автоматичне врахування таблиці даних платника податку?

Ні, не надсилається. Інформація зазначається у другій квитанції.

Відповідно до п. 12 Порядку зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, [затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 року № 1165](#) «Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової

накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних» (далі – Порядок), платник податку має право подати до ДПС таблицю даних платника ПДВ (далі – Таблиця) за встановленою формою згідно з додатком [5 до Порядку](#).

Згідно з п. 14 Порядку Таблиця даних платника податку подається з поясненням, в якому зазначається вид діяльності, з посиланням на податкову та іншу звітність платника податку.

Згідно з п.16 Порядку комісія регіонального рівня приймає рішення про врахування або неврахування Таблиці, яке надсилається платнику податку в електронний кабінет засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог, встановлених [ст. 42 Податкового кодексу України](#) від 02 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ), [Законів України від 22 травня 2003 року № 851-IV](#) «Про електронні документи та електронний документообіг» (далі – Закон № 851) та від 05 жовтня 2017 року [№ 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»](#) (далі – Закон № 2155).

Відповідно до п. 17 Порядку у рішенні про неврахування Таблиці в обов'язковому порядку зазначається причина такого неврахування.

Згідно з п. 18 Порядку Таблиця враховується ДПС в автоматичному режимі у разі, коли:

така таблиця подається платниками податку - сільськогосподарськими товаровиробниками, включеними до Реєстру отримувачів бюджетної дотації відповідно до [Закону України від 24 червня 2004 року № 1877-IV](#) «Про державну підтримку сільського господарства України», та/або сільськогосподарськими товаровиробниками, які на 31 грудня 2016 року застосовували спеціальний режим оподаткування відповідно до ст. 209 ПКУ та мають у власності (право власності/користування) та/або на умовах оренди земельні ділянки, загальна площа яких становить не менш як 200 гектарів включно станом на 1 січня та які відображені в податковій звітності до 20 лютого поточного року (до 20 лютого поточного року враховується наявність таких ділянок за звітний період попереднього року), та у поданій Таблиці зазначаються відомості про постачання (виготовлення) таких груп

товарів за кодами згідно з УКТЗЕД, як живі тварини (код згідно з УКТЗЕД 01); риба і ракоподібні, молюски та інші водянні безхребетні (код згідно з УКТЗЕД 03); молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження, в іншому місці не зазначені (код згідно з УКТЗЕД 04); овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби (код згідно з УКТЗЕД 07); їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь (код згідно з УКТЗЕД 08); зернові культури (код згідно з УКТЗЕД 10); насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж (код згідно з УКТЗЕД 12);

зазначена Таблиця подається платниками податку, в яких значення показників D та P, розрахованих у порядку, встановленому п. 3 Порядку, мають такі розміри: $D > 0,02$, $P < P_m \times 1,4$, та в такій Таблиці зазначені товари/послуги, обсяг постачання яких згідно з податковими накладними/розрахунками коригування, зареєстрованими за останні 12 календарних місяців у Єдиному реєстрі податкових накладних, становить більше 25 відс. загального обсягу операцій з постачання за останні 12 календарних місяців.

Пунктом 19 Порядку визначено, що комісії контролюючих органів приймають рішення про неврахування Таблиці (додаток 7), врахованої відповідно до пп. 16 та/або 18 Порядку, що надсилається платнику податку в електронний кабінет засобами електронного зв'язку в електронній формі, з дотриманням вимог ПКУ, [Законів України № 851](#) та [№ 2155](#).

Порядок обміну електронними документами з контролюючими органами затверджений [наказом Міністерства фінансів України 06.06.2017 № 557](#) (далі – Наказ № 557).

Відповідно до [п. 2 Наказу № 557](#) друга квитанція – електронне повідомлення, що формується у форматі, затверджену в установленому законодавством порядку, програмним забезпеченням контролюючого органу (адресатом) за результатами електронної ідентифікації, обробки, перевірки обов'язкових реквізитів електронного документа та засвідчує факт і час приймання (неприймання) чи реєстрації такого електронного документа. Тобто при автоматичному врахуванні Таблиці інформація

про це буде зазначена в електронному повідомленні та відображена у другій квитанції.

Таким чином, у разі неврахування Таблиці платнику податку в електронний кабінет надсилається рішення засобами електронного зв'язку в електронній формі, з дотриманням вимог ПКУ, Законів України [№ 851](#) та [№ 2155](#), а інформація про автоматичне врахування Таблиці зазначається у другій квитанції.

Джерело: <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=41221>

Навіть якщо комісія центрального рівня відмовила у задоволенні скарги, платник податків може повторно подати ТАБЛИЦЮ ДАНИХ на розгляд комісії регіонального рівня з поясненням та детальним описом господарської діяльності з посиланням на податкову та іншу звітність

Ще 08 липня 2023 року діє механізм адміністративного оскарження рішень комісій регіонального рівня щодо неврахування таблиць даних та відповідності платника податку критеріям ризиковості.

Так, платник ПДВ має подати скаргу протягом 10 робочих днів, що настають за днем прийняття рішення комісією регіонального рівня.

За результатами розгляду скарги комісія центрального рівня протягом 10 календарних днів з дня отримання такої скарги приймає рішення про задоволення скарги та скасовує рішення комісії регіонального рівня або залишає скаргу без задоволення та рішення комісії регіонального рівня без змін.

Наразі вищезазначений механізм адміністративного оскарження набирає все більшої популярності, оскільки дозволяє уникнути тривалих судових спорів.

Також є низка особливостей використання механізмів оскарження рішень комісій регіонального рівня. Зокрема, при процедурі оскарження рішення комісії регіонального рівня щодо відповідності платника критеріям ризиковості, в разі прийняття рішення про відмову у задоволенні скарги комісією центрального рівня, наступним кроком для платника може бути лише звернення до суду (бо іншого шляху для виключення з ризикових не передбачено). Тобто з точки зору ефективності захисту інтересів бізнесу з питань ризиковості важливо максимально використати процедури на регіональному рівні і тільки після їх вичерпання рішення про ризиковість слід оскаржувати до комісії центрального рівня.

Щодо таблиць даних таких особливостей немає, адже навіть якщо комісія центрального рівня відмовила у задоволенні скарги, платник податків може повторно подати таблицю даних на розгляд комісії регіонального рівня з поясненням та детальним описом господарської діяльності з посиланням на податкову та іншу звітність. Таким чином, підприємства можуть використовувати адміністративне оскарження рішень про відмову у врахуванні таблиці даних без побоювання загрузнути в судових процесах.

У будь-якому випадку, отримавши відмову у задоволенні своїх вимог, платнику вкрай важливо встановити повний перелік підстав для прийняття такого рішення контролюючим органом, аби обрати найбільш ефективні шляхи захисту своїх прав або ж відкоригувати помилки у своїй діяльності. Для цього радимо:

1) уважно вивчати рішення комісій контролюючих органів та усувати причини, які стали підставою їх прийняття. На вебпорталі ДПС ознайомлюватись з інформаційними роз'ясненнями щодо правильності заповнення таблиць даних платника податку, рекомендаціями до оформлення пояснення та підтверджуючих документів, дій платника ПДВ у разі зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних тощо <https://tax.gov.ua/baneryi/onlayn-navchannya>;

2) здійснювати комунікацію з контролюючими органами у разі виникнення сумнівів у підставах прийняття ними рішень, надсилати запити безпосередньо до територіальних органів ДПС (в основному питання виникають на регіональному рівні) для отримання вичерпної відповіді про підстави та причини прийняття таких рішень;

3) для оперативної комунікації звертатись на комунікаційні платформи (для інститутів громадянського суспільства та бізнес-асоціацій) та отримувати роз'яснення за телефонами гарячих ліній.

Джерело: <https://dp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/748296.html>

Чи застосовуються штрафні санкції за не реєстрацію ПН/РК, реєстрацію яких було зупинено, якщо платником податку не подані копії документів та письмові пояснення, необхідні для прийняття контролюючим органом рішення про їх реєстрацію, у зв'язку з АНУЛЮВАННЯМ РЕЄСТРАЦІЇ платником ПДВ у разі якщо строки для подання копій документів та письмових пояснень до контролюючого органу (365 днів) не закінчились?

Якщо контролюючим органом за результатами проведеної перевірки платників податків реєстрацію платника ПДВ якого анульовано, буде виявлено факт здійсненої операції без реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування до податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних, то до такого платника податків застосовуються штрафні санкції, визначені [п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1, п. 90 підрозд. 2 розд. XX ПКУ](#).

[Пунктом 201.1 ст. 201 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI](#) (далі – ПКУ) передбачено, що на дату виникнення податкових зобов'язань

платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, уповноваженої платником особи відповідно до вимог [Закону України від 05 жовтня 2017 року № 2155](#) – VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) у встановлений ПКУ термін.

Порядок прийняття рішень про реєстрацію/відмову в реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН затверджений [наказом Міністерства фінансів України від 12.12.2019 № 520](#), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13.12.2019 за № 1245/34216 (далі – Порядок № 520).

У разі зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН платник податку має право подати копії документів та письмові пояснення стосовно підтвердження інформації, зазначеної у податковій накладній/розрахунку коригування, для розгляду питання прийняття комісією регіонального рівня рішення про реєстрацію/відмову в реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН (п. 4 Порядку № 520).

[Згідно з п. 6 Порядку № 520](#) письмові пояснення та копії документів, зазначені у п. 5 Порядку № 520, платник податку має право подати до контролюючого органу протягом 365 календарних днів, що настають за датою виникнення податкового зобов'язання, відображеного в податковій накладній/розрахунку коригування.

При цьому у разі якщо реєстрація податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН була зупинена і платником податку протягом 365 календарних днів не подані копії документів та письмові пояснення, необхідні для прийняття контролюючим органом рішення про їх реєстрацію, однак контролюючим органом за результатами проведеної перевірки виявлено факт здійсненої операції без реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування до податкової накладної в ЄРПН, то до такого платника податків застосовуються штрафні санкції, визначені [п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1, п. 90 підрозд. 2 розд. XX ПКУ](#).

Пунктом 184.2 ст. 184 ПКУ визначено, що анулювання реєстрації платника ПДВ здійснюється на дату, зокрема, що передує дню втрати особою статусу платника ПДВ.

З моменту анулювання реєстрації особи як платника податку така особа позбавляється права на віднесення сум податку до податкового кредиту, складання податкових накладних ([п. 184.5 ст. 184 ПКУ](#)).

Згідно з вимогами [ст. 201 ПКУ](#) право на складання та реєстрацію податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних в ЄРПН належить виключно платникам ПДВ.

При цьому подати копії документів та письмові пояснення до контролюючого органу має право подати тільки платник ПДВ.

Водночас, якщо контролюючим органом за результатами проведеної перевірки буде виявлено факт здійсненої операції без реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування до податкової накладної в ЄРПН, то до такого платника податків застосовуються штрафні санкції, визначені [п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1, п. 90 підрозд. 2 розд. XX ПКУ](#).

Джерело: <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=41222>

Чи застосовується до платників податків відповідальність за порушення граничних термінів реєстрації ПН/РК в ЄРПН у зв'язку з технічними проблемами на сервері ДПС?

Ні, не застосовується за умови, якщо у роботі електронного кабінету виявлена технічна та/або методологічна помилка чи технічні збої і така помилка/збої визнані технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету, або згідно з повідомленням на вебпорталі ДПС, або її існування підтверджено рішенням суду.

Подання електронних документів засобами телекомунікаційного зв'язку до контролюючих органів здійснюється відповідно до вимог [Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI](#) (далі – ПКУ) з урахуванням, зокрема,

[Закону України від 22 травня 2003 року № 851-IV](#) «Про електронні документи та електронний документообіг» із змінами і доповненнями ([далі – Закон № 851](#)).

Реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування у Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) здійснюється відповідно до вимог ПКУ та Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1246 із змінами і доповненнями (далі – [Порядок № 1246](#)).

Податкова накладна/розрахунок коригування приймаються до ЄРПН у разі дотримання вимог, установлених [п. 192.1 ст. 192 ПКУ](#), пп. 200 прим. 1.3, 200 прим. 1.9 ст. 200 прим. 1 та [пп. 201.1, 201.10 і 201.16 ст. 201 ПКУ](#), а також з урахуванням, зокрема, Закону № 851, Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2017 № 557.

Пунктом 3 [Порядку № 1246](#) визначено тривалість операційного дня. Технічне обслуговування та регламентні роботи, що потребують зупинки ЄРПН, не проводяться протягом операційного дня, крім аварійних випадків.

Відповідно до [п. 69.18 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#) встановлено, що тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України, з метою захисту прав платників, збереження та захисту даних надання електронних сервісів та приймання електронних документів від платників податків здійснюються у робочі дні з 8 години до 20 години.

Операційний день для реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування, на який припадає граничний строк реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування, триває з 0 годин 00 хвилин до 24 години 00 хвилин.

Крім того, відповідно до [п. 42 прим. 1.10 ст. 42 прим. 1 ПКУ](#) у разі якщо у роботі електронного кабінету виявлена технічна та/або методологічна помилка чи технічні збої і така помилка/збої визнані технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету або згідно з повідомленням на офіційному веб-

порталі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, або її існування підтверджено рішенням суду, підстави для притягнення платника податків та/або його посадових осіб до адміністративної, кримінальної відповідальності за порушення податкового законодавства, що були зумовлені виключно технічною та/або методологічною помилкою чи технічним збоєм у роботі електронного кабінету, відсутні.

Граничні строки реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН визначені [п. 201.10 ст. 201 та п. 89 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#).

Несвоєчасна реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН є підставою для застосування штрафів, передбачених [п. 120 прим. 1.1 ст. 120 прим. 1 та п. 90 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#).

При цьому тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного [Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»](#) від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України [«Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX](#), реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених [п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#).

Отже, відповідальність за порушення граничних термінів реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних в ЄРПН, у зв'язку з технічними проблемами на сервері ДПС не застосовуються за умови, якщо у роботі електронного кабінету виявлена технічна та/або методологічна помилка чи технічні збої і така помилка/збої визнані технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету, або згідно з повідомленням на вебпорталі ДПС, або її існування підтверджено рішенням суду.

Джерело: <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=41194>

До яких ПН/РК, зареєстрованих в ЄРПН з порушенням граничного терміну реєстрації, застосовуються штрафні санкції у розмірах, визначених [Законом України від 12 січня 2023 року № 2876-ІХ](#)?

Штрафи у розмірах, встановлених [п. 90 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України](#) від 02 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ), застосовуються у разі порушення платником податку передбачених п. 89 підрозд. [2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#) граничних строків реєстрації податкових накладних/ розрахунків коригування у ЄРПН із датою складання, починаючи з 16 січня 2023 року.

При цьому порушення платником податку граничних строків реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування у ЄРПН, які припадають на період до дати набрання чинності [Законом № 2876-ІХ](#) (тобто застосовується до податкових накладних / розрахунків коригування з датою складання не пізніше 15 січня 2023 року включно), тягне за собою накладання на такого платника податку штрафу у розмірах, встановлених [п. 120 прим. 1.1 ст. 120 прим. 1 ПКУ](#).

08 лютого 2023 року [набрав чинності Закон України від 12 січня 2023 року № 2876-ІХ](#) «Про внесення змін до [розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України](#) щодо відновлення обмеження перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування» (далі – [Закон № 2876-ІХ](#)), відповідно до якого [підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України](#) від 02 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ) доповнено пп. 89 та 90, якими на період дії воєнного стану та протягом шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, збільшено граничні строки реєстрації податкових накладних/ розрахунків коригування до податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), [встановлені п. 201.10 ст. 201 ПКУ](#), та зменшено розміри штрафів за їх порушення, які встановлено [п. 120 прим. 1.1 ст. 120 прим. 1 ПКУ](#).

Визначені [п. 89 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#) строки реєстрації в ЄРПН застосовуються до податкових накладних/розрахунків коригування, граничний термін реєстрації в ЄРПН яких припадає на період з дати набрання чинності [Законом № 2876-ІХ](#) (тобто з датою складання, починаючи з 16 січня 2023 року), та діють тимчасово протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, та

Добавлено примечание ((П1)):

становлять:

для податкових накладних/розрахунків коригування, складених з 1 по 15 календарний день (включно) календарного місяця, – до 5 календарного дня (включно) календарного місяця, наступного за місяцем, в якому вони складені;

для податкових накладних/розрахунків коригування, складених з 16 по останній календарний день (включно) календарного місяця, – до 18 календарного дня (включно) календарного місяця, наступного за місяцем, в якому вони складені.

для розрахунків коригування, складених постачальником товарів/послуг до податкової накладної, що складена на отримувача – платника податку, в яких передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, – протягом 18 календарних днів з дня отримання такого розрахунку коригування до податкової накладної отримувачем (покупцем).

Відповідно до [п. 90 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#) штраф за порушення платником податку граничних строків реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування у ЄРПН, передбачених [п. 89 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#), встановлюється у таких розмірах:

до 15 календарних днів – 2 % суми ПДВ, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування;

від 16 до 30 календарних днів – 5 % такої суми ПДВ;

від 31 до 60 календарних днів – 10 % такої суми ПДВ;

від 61 до 365 календарних днів – 15 % такої суми ПДВ;

на 366 і більше календарних днів – 25 % такої суми ПДВ.

Тобто штрафи у розмірах, встановлених [п. 90 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#), застосовуються у разі порушення платником податку передбачених [п. 89 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#) граничних строків реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування у ЄРПН із датою складання, починаючи з 16 січня 2023 року.

При цьому порушення платником податку граничних строків реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування у ЄРПН, які припадають на період до дати набрання чинності [Законом № 2876-IX](#) (тобто застосовується до податкових накладних/розрахунків коригування з датою складання не пізніше 15 січня 2023 року включно), тягне за собою накладання на такого платника податку штрафу у розмірах, встановлених [п. 120 прим. 1.1 ст. 120 прим. 1 ПКУ](#).

Джерело: <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=41214>

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Юрособа із застосуванням податкових різниць вирішила по заяві працівника надати МАТДОПОМОГУ на його лікування. Кошти перераховуються напряму медзакладу. Чи виникають податкові різниці?

Податковим кодексом України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ) не передбачено коригування фінансового результату до оподаткування на суму перерахованих надавачам послуг коштів, призначення яких є лікування працівників платника податку. Платники податку на прибуток незалежно від рівня доходу мають право включити вартість лікування своїх працівників до витрат, визначених згідно з правилами бухгалтерського обліку за умови їх документального підтвердження.

Для надання більш конкретної відповіді слід детально розглядати фактичні обставини здійснення відповідних господарських операцій, зокрема, договори щодо надання послуг та перерахування по них коштів, призначення яких лікування працівників платника податку. Тому з порушеного питання пропонуємо Вам звернутися до контролюючого органу в порядку, визначеному ст. 52 ПКУ для отримання індивідуальної податкової консультації з детальним описом ситуації та з наданням усіх наявних копій документів.

Джерело:

<https://www.facebook.com/100068639806681/posts/pfbid023pTKeuQy6zybLqM8kcXEK6REuQ74hhHF7FR9ycSbtX6MAqoRaXy9m23ibG6PGisl/>

За яким ідентифікатором форми подається Податкова декларація з податку на прибуток підприємств за 2023 рік (у т. ч. уточнююча після 01.01.2024)?

За ідентифікаторами форм:

J0100125 – для юридичних осіб;

F0100725 – для фізичних осіб;

J0100925 – для інститутів спільного інвестування;

J0100525 – для виробників сільськогосподарської продукції за рік.

Відповідно до п. 4 розд. II Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами, затвердженого [наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2017 № 557](#) із змінами та доповненнями, електронні форми документів у форматі за стандартом на основі специфікації eXtensibleMarkupLanguage (XML) оприлюднюються на офіційному вебпорталі ДПС.

На вебпорталі ДПС у рубриці Електронна звітність/Платникам податків про електронну звітність/Інформаційно-аналітичне забезпечення/Реєстр електронних форм податкових документів розміщені електронні форми податкової декларації з податку на прибуток підприємств, затверджені [наказом Міністерства фінансів України 20.10.2015 № 897](#) (у редакції [наказу Міністерства фінансів України від 24.10.2023 № 572](#)) з додатками за ідентифікаторами форм:

J0100125 – для юридичних осіб;

F0100725 – для фізичних осіб;

J0100925 – для інститутів спільного інвестування;

J0100525 – для виробників сільськогосподарської продукції за рік (річний податковий (звітний) період починається з 01 липня минулого звітного року і закінчується 30 червня поточного звітного року).

Джерело: <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=41184>

Про методи амортизації основних засобів/нематеріальних активів

Відділ комунікацій з громадськістю управління інформаційної взаємодії Головного управління ДПС у Дніпропетровській області (територія обслуговування – Соборний та Шевченківський райони м. Дніпра) інформує.

Відповідно до [п.п. 138.3.1 п. 138.3 ст. 138 Податкового кодексу](#) (далі – ПКУ) розрахунок амортизації основних засобів та нематеріальних активів здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням обмежень, встановлених [п.п. 14.1.138 п. 14.1 ст. 14 розд. I ПКУ](#), підпунктами [138.3.2 – 138.3.4 п. 138.3 ст. 138 ПКУ](#). При такому розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, передбачені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Для розрахунку амортизації відповідно до положень [п. 138.3 ст. 138 ПКУ](#) визначається вартість основних засобів та нематеріальних активів без урахування їх переоцінки (уцінки, дооцінки), проведеної відповідно до положень бухгалтерського обліку.

Амортизація не нараховується за період невикористання (експлуатації) основних засобів у господарській діяльності у зв'язку з їх консервацією.

Зокрема, згідно з п. 26 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (далі – НП(С)БО 7), затвердженого [наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92](#) зі змінами та доповненнями, амортизація основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) нараховується із застосуванням таких методів:

- прямолінійного, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів;
- зменшення залишкової вартості, за яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації. Річна норма амортизації (у відсотках) обчислюється як різниця між одиницею та результатом кореня

ступеня кількості років корисного використання об'єкта з результату від ділення ліквідаційної вартості об'єкта на його первісну вартість;

– прискореного зменшення залишкової вартості, за яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації, яка обчислюється, виходячи із строку корисного використання об'єкта, і подвоюється;

– кумулятивного, за яким річна сума амортизації визначається як добуток вартості, яка амортизується, та кумулятивного коефіцієнта. Кумулятивний коефіцієнт розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця строку корисного використання об'єкта основних засобів, на суму числа років його корисного використання;

– виробничого, за яким місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції (робіт, послуг) та виробничої ставки амортизації. Виробнича ставка амортизації обчислюється діленням вартості, яка амортизується, на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який підприємство очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів.

Відповідно до п. 27 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затвердженого [наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 № 242](#) зі змінами та доповненнями (далі – НП(С)БО 8), метод амортизації нематеріального активу обирається підприємством самостійно, виходячи з умов отримання майбутніх економічних вигод. Якщо такі умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Розрахунок амортизації при застосуванні відповідних методів нарахування здійснюється згідно з НП(С)БО 7.

Слід зазначити, що змінами, внесеними [Законом України від 16 січня 2020 року № 466](#) «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві», який набрав чинності 23.05.2020, до [п.п. 138.3.1 п. 138.3 ст. 138 ПКУ](#), дозволено застосування «виробничого» методу для визначення податкової амортизації.

При цьому [п. 52 підрозд. 4 розд. XX ПКУ](#) передбачено, що платники податку на прибуток можуть прийняти рішення про застосування з II – IV кварталу 2020 року «виробничого» методу нарахування амортизації при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток до основних засобів, амортизацію яких розпочато за іншим методом. Такі платники податку зобов'язані провести інвентаризацію цих об'єктів основних засобів станом на перше число податкового (звітного) періоду 2020 року, у якому прийнято рішення про застосування «виробничого» методу.

Отже, амортизація основних засобів/нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток у разі використання національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності нараховується із застосуванням методів, передбачених НП(С)БО 7 та НП(С)БО 8:

- прямолінійного;
- зменшення залишкової вартості;
- прискореного зменшення залишкової вартості;
- кумулятивного;
- виробничого.

Водночас зазначаємо, що регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту, затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (частина друга [ст. 6 Закону України від 16 липня 1999 року №](#)

[996-XIV](#) «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зі змінами та доповненнями). Тому, з питання щодо застосування методів нарахування амортизації основних засобів/нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток доцільно звернутись до Міністерства фінансів України.

Джерело: <https://dp.tax.gov.ua/media-ark/local-news/750866.html>

Щодо збитків банків з урахуванням [норм Закону України № 3474](#)

08.12.2023 набрав чинності Закон України [від 21 листопада 2023 року № 3474-IX](#) «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування банків та інших платників податків» (далі – Закон № 3474).

Законом № 3474 змінено підходи до оподаткування прибутку банків.

Так, за результатами податкового (звітного) 2023 року банки:

- не застосовують положення, передбачені [п.п. 140.4.4 п. 140.4 ст. 140 Податкового кодексу України \(далі – ПКУ\)](#);

- не зменшують фінансовий результат до оподаткування на суму від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років.

У разі застосування за попередні податкові (звітні) періоди 2023 року положень, передбачених [п.п. 140.4.4 п. 140.4 ст. 140 ПКУ](#), та/або сплати авансових внесків з податку на прибуток підприємств, передбачених [п. 57.1 прим.1 ст. 57 ПКУ](#) за ставкою 18 відсотків, у складі податкової декларації з податку на прибуток підприємств, затвердженої [наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897](#) зі змінами (далі – Декларація) за 2023 рік банки відображають уточнені показники (суми від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих звітних періодів, суми авансових внесків з податку на прибуток підприємств при виплаті дивідендів за ставкою 50

відсотків), що містяться у поданих ними раніше Деклараціях ([п. 68 підрозділу 4 розділу XX ПКУ](#)).

У разі відображення уточнених показників із вищезазначених підстав санкції, передбачені [ст. 50 ПКУ](#), не застосовуються. У разі виникнення додаткового грошового зобов'язання, яке виникає внаслідок уточнення показників, таке грошове зобов'язання підлягає сплаті у строки, встановлені для сплати податкового зобов'язання щодо податку на прибуток за результатами 2023 року.

Довідково: за загальними правилами платники податку на прибуток зменшують об'єкт оподаткування на суму накопичених податкових збитків минулих податкових (звітних) років до повного їх списання, але з урахуванням обмежень для великих платників податків ([п.п. 140.4.4 п. 140.4 ст. 140 ПКУ](#)).

Різниця у вигляді суми від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових звітних періодів, на яку зменшується об'єкт оподаткування податком на прибуток, відображається у р. 3.2.4 додатка РІ до рядка 03 РІ Декларації.

Сума від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років, не врахована у зменшення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, у тому числі отриманого з 1 січня 2023 року по 31 грудня 2023 року, зменшує фінансовий результат до оподаткування майбутніх податкових (звітних) періодів, починаючи з 1 січня 2024 року, в порядку, [визначеному п.п. 140.4.4 п. 140.4 ст. 140 ПКУ](#).

Тож, якщо після перерахунків розмір податкового зобов'язання збільшиться, то банки сплачують різницю такого зобов'язання до бюджету протягом 10 днів після граничного терміну подання річної Декларації.

На замітку: у разі самостійного виправлення платником податків із дотриманням порядку, вимог та обмежень, визначених [статтею 50 ПКУ](#), помилок, що призвели до заниження податкового зобов'язання у звітних (податкових) періодах, які припадають

на період дії воєнного стану, такі платники звільнюються від нарахування та сплати штрафних санкцій, передбачених [п. 50.1 ст. 50 ПКУ](#), та пені ([п. 69.1 підрозділу 10 розділу XX ПКУ](#)).

Крім того, тимчасово на період з 01 серпня 2023 року до припинення або скасування воєнного стану на території України у разі самостійного виправлення платником податків з дотриманням порядку, вимог та обмежень, визначених [статтею 50 ПКУ](#), помилок, що призвели до зниження податкового зобов'язання, такий платник звільняється від нарахування та сплати штрафних санкцій, передбачених [п. 50.1 ст. 50 ПКУ](#), та пені ([п. 69.38 підрозділу 10 розділу XX ПКУ](#)).

Джерело: <https://dp.tax.gov.ua/media-ark/local-news/750870.html>

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Уточнення показників додатків 3 та 4 до уточнюючого розрахунку податкових зобов'язань з податку на додану вартість у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок

Платники податку, які відповідно [до статті 200 Податкового кодексу України](#) (далі – Кодекс) мають право на бюджетне відшкодування ПДВ, здійснюють розрахунок бюджетного відшкодування та додають до податкової декларації з ПДВ (далі – декларація) розрахунок суми бюджетного відшкодування (ДЗ) (далі – додаток 3) та заяву про повернення суми бюджетного відшкодування та/або суми коштів на рахунок у системі електронного адміністрування податку на додану вартість та/або врахування реєстраційної суми платника податку, що реорганізується, в обрахунку реєстраційної суми правонаступника (Д4) (далі – додаток 4), форми та порядок заповнення яких затверджено [наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21](#) (далі – Порядок № 21).

Згідно з [пунктом 50.1 статті 50 Кодексу та пункту 1 розділу IV Порядку № 21](#) у разі якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених статтею 102 Кодексу) платник податку самостійно виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним декларації (крім обмежень, визначених статтею 50 Кодексу), він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої декларації за формою, чинного на час подання уточнюючого розрахунку.

[Пунктом 50.2 статті 50 Кодексу](#) визначено, що платник податків не має права подавати уточнюючі податкові декларації (розрахунки) до поданих ним раніше податкових декларацій з відповідного податку і збору за звітний (податковий) період, який перевіряється контролюючим органом, під час проведення документальних планових та позапланових перевірок (з урахуванням термінів продовження, зупинення або перенесення термінів її проведення).

Крім цього, згідно з [підпунктом 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX](#) «Перехідні положення» Кодексу платники податку на додану вартість тимчасово, до припинення або скасування воєнного стану, не мають права на подання уточнюючих розрахунків до податкових декларацій, передбаченого [пунктом 50.1 статті 50 Кодексу](#), за звітні (податкові) періоди до лютого 2022 року з показниками на зменшення податкових зобов'язань та/або декларування суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість.

[Порядок заповнення уточнюючого розрахунку врегульовано розділом VI](#) [Порядку № 21](#).

Так, [пунктами 2 – 4 розділу VI Порядку № 21](#) передбачено, що у графі 4 уточнюючого розрахунку відображаються відповідні показники декларації звітного періоду, що виправляється. У разі якщо до декларації за цей звітний період раніше вносилися зміни, у графі 4 відображаються відповідні показники графі 5 останнього уточнюючого розрахунку, який подавався до декларації звітного (податкового) періоду, що

виправляється. У графі 5 уточнюючого розрахунку відображаються відповідні показники з урахуванням виправлення. У графі 6 відображається сума помилки (абсолютне значення).

У разі виправлення значення рядка 21 декларації, яке у майбутніх звітних періодах не вплинуло на значення рядка 18 чи рядка 20.2, уточнюючий розрахунок подається за один звітний період, в якому вносяться відповідні зміни. Значення графі 6 рядка 21 уточнюючого розрахунку (як збільшення, так і зменшення) враховується у рядку 16.2 декларації за звітний період, у якому подано такий уточнюючий розрахунок ([пункт 5 розділу VI Порядку № 21](#)).

У разі виправлення значення рядка 21 декларації, яке у майбутніх періодах впливатиме на значення рядка 18 чи рядка 20.2, уточнюючий розрахунок подається за кожний звітний період, у якому значення рядка 21 декларації впливало на значення рядка 18 чи рядка 20.2 ([пункт 6 розділу VI Порядку № 21](#)).

Згідно з [п. 8 розд. VI Порядку № 21](#) у разі виправлення помилок у рядках поданої раніше декларації, до яких повинні додаватися додатки, до уточнюючого розрахунку повинні бути подані відповідні додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників. Уточнення показників у додатках може здійснюватися у такому порядку: у рядку додатка, що уточнюється, – зазначаються показники зі знаком «–»; в наступному рядку – зазначаються правильні показники.

Враховуючи викладене, виправлення помилок проводиться шляхом подання уточнюючого розрахунку, до якого у разі заповнення даних у відповідних рядках додаються відповідні додатки з відміткою «уточнюючий». Зазначені додатки містять вартісні показники, які відображаються на суму уточнення (збільшення або зменшення) з відповідним знаком та відповідають даним з колонки 6 уточнюючого розрахунку. У разі якщо колонка 6 уточнюючого розрахунку у відповідних рядках, до

яких повинні додаватися додатки, не заповнена, то відповідно додатки до таких рядків уточнюючого розрахунку платником податку не додаються.

Отже, у випадку виправлення платником податку помилок у рядках поданої раніше декларації, в результаті чого збільшується/зменшується сума бюджетного відшкодування, у додатку 3 та додатку 4, які подаються у складі уточнюючого розрахунку, відображаються вартісні показники (сума збільшення/зменшення), які відповідають даним з колонки 6 уточнюючого розрахунку (рядок 20.2).

Виправлення помилки, допущеної у додатку 3 та/або додатку 4 до декларації, яка не вплинула на суму бюджетного відшкодування (наприклад, неправильно вказані індивідуальний податковий номер, звітний податковий період) здійснюється наступним чином: повторюється помилковий запис, вартісні показники сторнуються (показуються зі знаком «←»), далі наводиться правильний запис щодо операції з виправленими показниками (у тому числі і вартісні дані); підсумковий рядок «Усього» не заповнюється.

У випадку виявлення помилки у додатку 4 до декларації в реквізитах банківського рахунку, платник податку зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок, графи 4 та 5 якого повинні мати однакові показники, графа 6 – відповідно нульове значення показника, до якого додати додаток 4, в якому заповнюються виправлені реквізити банківського рахунку, період та задекларована сума бюджетного відшкодування.

Джерело: <https://cvp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/747697.html>

На яку дату визначається сума податкового боргу для зарахування від'ємного значення у його зменшення в податковій звітності з ПДВ?

Згідно з [п. 203.1 ст. 203 Податкового кодексу України](#) (із змінами, далі – ПКУ) податкова декларація подається за базовий звітний (податковий) період, що дорівнює календарному місяцю, протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця.

Сума податкового зобов'язання, зазначена платником податку в поданій ним податковій декларації, підлягає сплаті протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого [п. 203.1 ст. 203 ПКУ](#) для подання податкової декларації ([п. 203.2 ст. 203 ПКУ](#)).

Підпунктом [14.1.175 п. 14.1 ст. 14 ПКУ](#) визначено, що податковий борг – сума узгодженого грошового зобов'язання, не сплаченого платником податків у встановлений ПКУ строк, та непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному ПКУ.

Відповідно до [п. 200.1 ст. 200 ПКУ](#) сума податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або бюджетному відшкодуванню, визначається як різниця між сумою податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту такого звітного (податкового) періоду.

Пунктом [200.4 ст. 200 ПКУ](#) передбачено, що при від'ємному значенні суми, розрахованої згідно з [п. 200.1 ст. 200 ПКУ](#), така сума, зокрема, враховується у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до ПКУ) в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до [п. 200 прим. 1.3 ст. 200 прим. 1 ПКУ](#) (далі – реєстраційна сума) на момент отримання контролюючим органом податкової декларації.

Порядок заповнення і подання податкової звітності з ПДВ затверджено [наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21](#) (далі – Порядок № 21).

Згідно з п.п. 4 п. 5 розд. V Порядку № 21 сума від'ємного значення, яка зараховується у зменшення суми податкового боргу, що виник за попередні звітні (податкові) періоди, в частині, що не перевищує реєстраційної суми на момент подання податкової декларації, відображається у рядку 20.1 податкової декларації з ПДВ.

Відповідно до п. 1 розд. II Порядку ведення податковими органами оперативного обліку податків, зборів, платежів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.01.2021 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.03.2021 за № 321/35943 (далі – Порядок № 5), облік платежів ведеться в інтегрованій картці платника окремими обліковими операціями в хронологічному порядку. При цьому кожна операція фіксується в окремому рядку із зазначенням виду операції та дати її проведення. Підпунктом 5 п. 2 розд. III Порядку № 5 визначено, що під час погашення суми податкового боргу (його частини) кошти, які сплачує такий платник, у першу чергу зараховуються у рахунок податкового зобов'язання. У разі повного погашення суми податкового боргу кошти, які сплачує такий платник, у наступну чергу зараховуються у рахунок погашення штрафів, в останню чергу – у рахунок пені згідно з черговістю їх виникнення.

Отже, у разі наявності у платника податку на дату подання ним податкової звітності з ПДВ податкового боргу з цього податку, такий платник має право зарахувати суму від'ємного значення ПДВ, сформовану за результатами такої податкової звітності, у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди та обліковувався в інтегрованій картці платника станом на перше число місяця, у якому було подано таку декларацію, в частині, що не перевищує реєстраційну суму такого платника на момент отримання контролюючим органом податкової декларації.

Джерело: <https://od.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/748686.html>

www.appu.org.ua

Адреса: 04119, м. Київ, вул. Юрія Ілленка, 83-Д а/с25

З організаційних питань телефонувати Вікторії
Беспаловій 067-793-00-15

З проблемних питань щодо захисту Ваших прав та
законних інтересів звертатися до
Лесі Кашпур 067-266-14-85

info-appu@ukr.net